

Latweeschu Awises.

Ar augstas Geweschanas - Kummisiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 38. Zettortdeena 17tā Septembera 1831.

Telgawa 16tā Septembera.

Lihds 3schu Septembera pee Rihgas ohsta 1324 fuggi bij atbraukuschi un 1237 isgahjuschi.

No Birschumuischais.

Tai 22trā Augusta prett wakkari zehlees stiprs pehrkons un usnahze ar leelu krussu. Pee mums ta ne darrija ne kahdu skahdi, jo ta lohti retta, kantschu gan rupja bija, bet 2 werstes no scheienes dimi Birschumuischas fainneeki saudeja wissus sawus wassarajus, jo tee tappe kappin fakappati no krussas. Bet kur schi breesina labbi pahrgahje, tur tomehr ne warr dauds preeka un svehtibas redseht wassaraju laukos, jo limni irr ihfi un retti, grifki nosalluschi, meeschi un ausas kaltin fakaltuschi no wassaras karstuna un fausuma.

Pee mums laudis, paldeews Deewam, wefeli un spirgti. Tikkai retti kahds behrninsch nomirst ar wehdera fehrgu.

L.

No Jekabstatta.

Ta 3ota Augusta deena mums lohti preeziga un svehta deena bija. Jo ar karstu pateizibu mehs sawā basnizā Deewu effam noslavejuschi par to schehligu ispestischana no breesmigas Kohlera fehrgas, kas pee mums bes leelas pohstischana bija pahrgahjusi. — Tai paschā deena mehs Deewam wehl dauds zittus pateizibas uppurus atnessam un dauds karstas luhgschanas, prohti par to laimigu peedsumschana ta jauna augsta Leelprintscha Nikolaja Nikolajewitscha, par Keisara dahrgu wezzakaju dehlu un frohna mantineku, ka augsta wahrda deena bija, tāpat arridsai par to augstu Leelprinzeesseeni Olgu

Nikolajewnu, ka dsumta deena tappe svehtita. Ulri Sallas Latweeschu draudse, kas gan drihs 3 mehnescus Dselsu namma rihjā bija Deewam falpojusi, tappe atkal ewesta sawā basnizā un scho deenit jo preezigi svehtija zaur pateizigu peemineschanu — tahs brihwesribas dahwanas.

L.

Labba preefsch si h m e.

Ir muhsu semmē deesgan lauschu rohnabs, kas sawas behdas gan nahk us basnizu, no Deewa luhgtees paligu un glahbschanu, bet kas, kad Deewa winnu luhgschanas paflautijis, wissu aismirst, ko tee, no behdahn speesti, winnam fohtijuschi, un us to pawissam wairs ne dohma, Deewam sawu pateizibu ihpaschi zaur to parahdikt, ka tee, tā ka Deewa winneem schehligs bijis, nu arridsan zitteem schehligu firdi rahda, un winnu behdas atweeglinahf mekle. Ladehl usmanneet, mihi lassitaji, us to, ko weens Iggauu-seunes mahzitais Wahzu awises raksta no weēna zitkahrtiga lohzekla sawas draudses. Schis Iggauuu wihrs, Jaak Janow wahrda, bija preefsch kahdeem gaddeem no Kaltenbrunna muischas, fw. Zahna kirspehli, par rekruthi nodhts, un tam bij jadeen us karra-fugga. Schē tam gaddijahs ta offinaina kaufchana us juhres pee Marvarino pilseftas, Grekeru semmē. Breesmigu nahwi preefsch azzim redsedams tas luhdsehs glahbschanu no Deewa, un fohtijahs, ja Deewa winnam dsihwibū usturrehs, 10 rub. pap. n. tahs basnizas nabbageem aissuhtihf pee kurras winsch bija dsummis un krisihts. Deewa isglahbe winnu, un schis gohda-wihrs ne aissmirse sawu fohtijuschi. Ul sawu fuggi us Peh-

terburgu atpakkat nahzis, kur tas ir taggad wehl
stahw, tas taupija no sawas masas lohnes tik
ilgi, kamehr 10 rublus bija sakrahjees, un pats
ne warredams us mahjahm pahnahkt, tas tohs
suhija scho wassar' sawam zitkahrtigam mahzi-
tajam, lai schis tohs isdalloht starp sawas baj-
nizas nabbageem. —

Af, ka lohti schis deewabihjigais un pateizi-
gais zilweks apkaine dauds zittus, kas gan arri
sawas daschadäb isbailes Deewa paligu peesauz,
un scho to labbu sohlahs, bet kas, ta ka pehz
winnu luhgschanas notizzis, sawu pateizibn un
sawas sohlschanas aismirst, ar nebehdeeku-
prahku askal preeks un fahrumos dsihwo, un,
— jebchu teem labbaka pelna un baggataka
pahrtifschana irraid, ne ka tam nabbagam salda-
tam, — tatschu zeetu firdi paturr, un katru
graffi noschehlo, kas teem sawam Deewa = nam-
mam par gohdu, jeb wahrgulischeem par labbu
buhtu tehrejams! Kaut tee jel peeminetu, ka
tas taisnais sohgis atbildechanu prassihis no win-
nu wahrdeem un darbeem, un kaut tee jel scha-
ggamu wihra teizamu preefschihni sawa firdi
eespeestu!

W — r.

---

zo ta g r a h m a t a .

Zihraues m a h z i t a j a m .

Deksdöb tai 30. Juhli
28. Juhli deenā 1831.

Zeenigs m a h z i t a j s , mihlais tehws!

Aliwakkar it meerigi, ar sawu mihlu skohl-
meisterkungu Guenther pee rakstama galda spree-
du, ne ko no pasta wairs ne zerreju, jo senn jaw-
bij pahnahzis, kad A... G..., muhsu mahzi-
taja snohts, Juhli mihlu grahmatinu no $\frac{7}{10}$ tā
Juhli man, ittin preezigs, daltu pee mannas
laines nemdams, rohkäs niedse. Es ahtrumā
ne sunnaju, woi taisniba ta arri buhtu! Knaschi
no zittu widdus atkahpohs, ar bailehm, —
(Deewa sim, ka teem mannejeem, wisseem man-
neem dahrgeem klahjahs) — ar saldahm zerris-

bahm, ar jaufahm jufchanahm masu sehgeli-
uslausu. — Saldi preeki, svehtas jufchanas
mannā garrā atspihdeja, saldi ta mihla tehwa
un dahrja kohpeja wahrdiz: „Paprefsch tew,
mihlais dehls, ta preeziga sunna, ka mehs, muh-
su turwijnā wissi, no mehra un karra wehl glahbt-
ti, ka tawi wezzakee wesseli“ — mannā garrā
atfanneja; firfniga lihgsimiba, svehti preeki
mozas fruhitis fildija. Salddöb sapnös — brih-
scham sawā mihla tehwu-semmē, brihscham Dek-
söb — arween tahtak tahm pasihstamahm rin-
dinahm pakkat dsinnohs, lihds Juhs no muhsu
mihlas, schehligas, zeenigas mahtes no Man-
teuffel eesahkeet runnah. Es tappu us ohtru
reis' sawā prahktā samussinahs — Kas irr?
ka irr? pats fewi jautaju. Muhsu mihla zee-
niga mahte irr tik schehliga bijusi, man laipnigu,
tik firsnigu, tik lohti leelu mihlestibu un ustizzibū
rahdidamu — grahmatu rakstiht. Winnas scheh-
liga mahtes firds, winnas mihliga mahtes gah-
daschana, ne ween par sawu paschu mihlu behr-
nini pulku, gohdigu audsinaschanu, bet tahlu,
jo tahlu apkahrt fewim, arri par to nabbagu lau-
schu behrnu lanni un svehtibu ruhpejahs. Win-
na peemim to laimi, tohs preekus mannu nahko-
schu deenu, bet arri us to, kas daudfreis prett
zilweku wehleschanahm, prett zilweku saldahm
zerribahm fazellahs, manni wedd, mannim tahs
nahkoschas behdas, kas ir starp manneem preekeem
rasies, eedrohschinadama rahda, manni usmoh-
drina preefsch ta, kas labs, kas svehts, kas mih-
lestiba, kas Deewam un zilwekam patihkams,
neapnikuschanam farroht un us augstakeem sveh-
keem, us to taisnir waldischanu tahs muhschigas
mihlestibas, tahs muhschigas svehtibas drohschi
palaisees. — To lassoht mannā firdi jauzahs
saldas jufchanas, farstas wehleschanas, preezi-
gas zerribas, firfnigas luhgschanas, svehtas
apnemchanas. Ul fo apmeerinaju sawu breef-
migi mohdinatu garru? — Ul farstahm affaz-
rahm sahku raudaht; no jauma apnehmohs ar
ween wairak tahdas leelas schehlastibas, tahdas
laipnigas mihlestibas un ustizzibas wehrtaks
apt. No jauma svehti preefsch ta muhschiga
walditaja apföhliju, tikkai pehz ta luhkoh, kas
winnam patihk, tikkai to peepildiht, fo manni

dahrgi labdarritaji, manni mihi weddeji us to zettu ihstas dsihwibas tik firsnigi wehle. Tik dsihwoht gribbit, Jums dahrgahm dwehfelehm, Jums wisseem dahrgeem aplamotajeem mannas dsihwes, to miholesibu, kad arri masä mehrä, zif spehschu atdarrit; rahdiht gribbu saweem labdarritajeem, kas manna garra aug un seed, kas mannu sirdi silda, ko es wehlu, ko es zerrejur, pehz ko es zenschohs. Ta ka skaidra uppe rahd no skaidreem awoteem, kas winnu dseindeja, ta arri wisseem manneem darbeem buhs leezibu doht no mannas skaidras sirds, no manna taisna svehta prahtha. Es no jauna apneminohs, es svehti sohlu, sawus spehkus, sawu dsihwibu, preefsch saweem brahleem, preefsch winnu laimibas, preefsch winnu laizigas un muhschigas svehtibas, lihds beidsamam gallam walkaht — preefsch tahs zilvezibas ween strahdaht — Tew es luhsdu:

„Tu muhschiga miholesiba! paklausi to luhschana sawa behrna, ar ko firsnigä passennibä pee Tew nahku. Tu redst, ko es wehleju, ko es Tew klußa garra weenmehr luhsdu; tew mannas saldakas, svehtakas gribbeschanas naw apsleypas. Apstiprini miholesibu manna sirdi, apgaismo mannu prahtu: nem man, nem tohs mihtus mannas dwehfeles, mannis schehligen labdarritajus, mannis ustizzigus glahbejus no grehku zetta, sawa tehwischligä glabba schana. Sedt winnus preefsch wissas nelaines, preefsch sird- ehsteem un behdahm!“ — — — —

Juhs, mihlais tehws! man leelu preeku un apmeerinachanu darrifeet, kad Juhs mihsat zeenigai mahte no Manntuffel, mannu passennigu pateizibu, par winnas schehligu rakstischanu nodohut. Schi laipniga grahmatina preeka ka behdas ar man buhs, no tahs muhscham ne schkirschohs; schee laipnigi wahrdi muhscham manna sirdi atskannehs, ka weens apmeerinadams engelis us wissahm mannahm tekhahn manni waddihs. — — — —

Sintu, sintu reis Jums pateizur par tahm daschadahm sinnahm, ko Juhs man suheteet; sintu reis pateizibas par tahm mihligahm labbahm deenahm no teem mannageem, no wisseem

manneem draugeem. Raksteet jelle atkal no muhsu zeenigeem fungem, ka wanneem klahjahs? woi tee behrni wissi wesseli? kur winni scho wasfari perrahhs. Pawissam us to sunu, ka muhsu mihsa Zihraues zeeniga mahte jo mundra — karsti gaidu, to luhsdu, to wehleju, to zerreju. Ko zeenigs Dunnalkes kungs darra? woi wesfels? woi gribb arri sawa nowadda kahdureis skohlu taifift? — Ir zeenigam Dunnalkes fungam sawu firsnigu pateizibu zaur Jums, mihlais tehws un mahzitais, freedst. Kad zeenigs Dunnalkes kungs buhtu no sawas skohlas aismiris, tad mihlais tehws, winnam, kas jaw tik dauds miholesibus prett Jums, zaur Jums prett manni parahdijis — tad jelle zeenigam Dunnalkes fungam gauscham luhsheet, lai schehligi par saweem lautineem gahdatu, lai jelle ka labs tehws schi nohtigakä wihsé par wanneem apschehlojahs. Ta irr manna karstaka luhschana, ta irr manna wehleschana, to zerreju deenu un nakti. Ahtraki zilwels ne taps par ihstu zilweku, lihds mahzifees pats feri, Deewu un Deewa likkumus skaidraki atsiht, ahtraki ihsts meers, ihsta laimiba ne buhs. — — Skohlas! Skohlas! kur skaidras mahzibas walda un ta tunisiba, kurrä wehl tik dauds maldahs — teescham sudbihs.

Woi Dsehrwes nowads jaw isdohts? Kur taggad Dsehrwes zeenigi fungi? — Woi Juhs wehl ar scheem mihligem fungem fateeketees? Dauds, dauds atzerrohs, zif leelu miholesibu ir Dsehrwes zeenigi fungi prett man parahdija. — Wisseem, wisseem Juhsu mihleem raddeem un draugeem, kas manni daudsfahrtigi labbdarritaji, es sawas labbas deenas nessu, firsnigi wissus atzerrohs. —

Ohtru deenu muhsu brihwstundas eesahkahs un lihds 2ota Augusta deenu es preefsch feris, pee sawa mihsa skohlmeistera Guenther strahda schu. Es wehl jo bailigt ar sawu laiku, ne ka zittas reises, kad stundas skohlä; rihtds jo agri zellohs. Jo es mannu, ka karra wihsé jo wairak sagrabju, jo wairak preefschä gulloht redsu un tik ta neapnizzis strahdadams ko panahkt warru. — — — —

Es esmu ittin wessels; dauds strahdaju, jaw taggad leelas leetas zeichneju, dauds spehleju. —

Wisseem, wisseem sumtskahrtigas labbas deen-
nas! Ul Deewu, tehws, mahzitais! Juhsu
muhscham pateizigs

Andres.

R a p s.

1.

Ditsch, Kluss, irr kappaklehpis,
Lausch firdi schauschalas,
Winsch tumschâ feggâ flehpis,
Tahs meera mahjinas.

2.

Tè preeku - skannas heidsahs,
Eelsch masu ruhmiti;
Wehl mihib's aff'ras seidsahs,
Virt, kappa uskalmi.

3.

Lehws, mahte, welti rohkas,
Schnauds behrna schkirschanâ, —
Un bahrinischu mohkas,
Ne juht, kas kappina.

4.

Bet, nekur zittur rohdahs,
Ghsts meera dsihwolks;
Tik kas schôs wahrlôs dohdahs,
Irr mahjâs alegahjis.

5.

La firðs eeksch behdahn schausia,
Tik tab pee meera nahk,
Rad nahwes - fweedrös lausta
La puksteht wairs ne mahk.

L.....l.

Leefas fluddinachanas.

Pee Talsenes pilskunga - teefas 4 no isbehguscheemi
tschigganeem atlahti sirgi — prohti, bruhns sirgs un
bruhna lehwe, pahtajs isruhnheits sirgs un bruhns
ehselis — nodohti tappuschi. Lee, kam schee sirgi
peederr, tohp usfaulki starp 4 neddelahm no schihs
deenas ar sawahn parahdischanahn pee schihs teefas
peeteiktees, to peenahlamu baroschanas - maksu atmali-

fahrt un tohs pretti nemt; jo zittadi tee, Kursemies
apgahdaschanas beedribai par labbu, teem wairaksoh-
litajeem taps isdohti.

Talsenes pilskunga teesa 25ta Augusta 1831. I
(L. S. W.) Uffessers no Wolschwing.
(Nr. 3538.) Aktuars Seraphim.

Us pawehleschanu tahs Beiseriffas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
pehz pawehleschanas weenas Baufkas aprinku teefas
no imas Septembera f. g., wissi parradu deweji ta zit-
kahrtiga schéjenajes faimneeka Raibu Andreija, par
kura mantu, muishas un magashnes parradu dehl
konkurse nolikta irr, tohp no Missesmuishas pagasta
teefas usaizinati, pee saudesthanas sawas teefas, lihds
to Jotu Septembera mehnescha deenu 1831 pee schihs
teefas peeteiktees.

Missesmuishas pagasta teefas tanni atrâ Septembera 1831. 2

(L. S. W.) + + + Zurre Seemel, pagasta weg-
zakais.
(Nr. 44.) G. Purmal, pagasta teefas skrih-
weris.

Zittas fluddinachanas.

Tas no 8tas Septembera us zittu laiku nolikts Dundanges
lohp - turgus, schogadd pirmdeen, 5ta Okto-
bera, Dundanges muischâ taps turrechts. 3

Dundanges muischas - waldischana.

Leela Swittenê labs prâhtigs waggars ar labbam
apleezinaschanahm tohp nlekhts; kas scho ammatu
gribbetu usnemt, lai tanni teiktâ muischâ peeteizahs.

Drikku misseschanas.

Latv. Avis. Nr. 17. no 23schas Awiila 1831.

Tanni masâ singe: „Ganna meitina un dsegguise“
kur ohtrâ pantinâ, zettortâ rastu reise stahw:
Zek gabb' buhs dsihwoht man?
buhs ta lafft: Zek gabb' lihds Fahsahn man?

Latv. Avis. Nr. 33. no 13tas Augusta 1831.

Treshâ lappâ, pirmâ rindâ, zettortapadesmitâ
rastu reise, kur stahw:
Mehs Danzigam pulks —
buhs ta lafft: Mehss Danzigeru pulks —

Für zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor,
No. 433.